

10.06.1996

Кж. I 491/95

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: мр Љубинка Сретеновића, као председника већа, Јанка Лазаревића, Томице Шекуларца, Душана Марјачића и Милене Саватић, као чланова већа и самосталног стручног сарадника Наташе Бањац, као записничара, у кривичном предмету оптужених Хајриза Колашинца и др., због кривичног дела из члана 116. став 1. у вези члана 138. Кривичног закона Савезне Републике Југославије и др., одлучујући о жалбама Окружног јавног тужиоца у Новом Пазару, браниоца оптужених Хајриза Колашинца, Џемаила Етемовића, Мустафе Алић, Алије Халиловића, Ибрахима Фаховића, Рифата Дупљака, Неџиба Хоџића и Шефкије Рашљанина, адв. Рајка Даниловића, браниоца оптуженог Фадила Угљанина, адв. Мехмета Хота, браниоца оптужених Хајриза Колашинца, Хајра Аљковића, Џемаила Етемовића, Шефхета Грачанина, Мустафе Алића, Хода Јакуповића, Ибрахима Фаховића, Алије Халиловића, Јонуза Шкријеља, Адема Хасића, Шефкије Рашљанина, Сафета Зилкића, Рифата Дупљака, Неџиба Хоџића, Хајриза Фејзовића, Зекрије Хајровића, Асима Шаћировића, Мерсата Плојовића, Мурата Мушића, Зухдије Хоџића, Јакуба Хоџића, Мирсада Хоџића и Шемсудина Кучевића, адв. Фарука Коренице и адв. Азема Власија, браниоца оптужених Адема Хасића и Хајриза Фејзовића адв. Предрага Марковића, браниоца оптуженог Хајра Аљковића адв. Рамиза Црнишанина, браниоца оптуженог Зухдије Хоџића адв. Есада Дуљевића, оптуженог Алије Халиловића, браниоца оптужених Адема Хасића и Хајриза Фејзовића адв. Зеџира Брежанина, браниоца оптуженог Алије Халиловића адв. Рамиза Црнишанина и браниоца оптуженог Зекрије Хајровића адв. Исмета Калића, изјављеним против пресуде Окружног суда у Новом Пазару К.63/93 од 12.10.1994. године, после седнице већа одржане у смислу члана 371. Закона о кривичном поступку, у присуству заменика Републичког јавног тужиоца Србије Станише Радака, оптужених Сафета Зилкића, Зекрије Хајровића, Зухдије Хоџића и Шемсудина Кучевића и браниоца оптужених адв. Рајка Даниловића, адв. Мехмета Хота, адв. Фарука Коренице, адв. Азема Власија, адв. Предрага Марковића, адв. Рамиза Црнишанина и адв. Есада Дуљевића, дана 25.03.1996. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УВАЖЕЊЕМ жалби Окружног јавног тужиоца у Новом Пазару, браниоца оптужених Хајриза Колашинца, Фадила Угљанина, Хајра Аљковића, Џемаила Етемовића, Шефхета Грачанина, Мустафе Алића, Хода Јакуповића, Ибрахима Фаховића, Алије Халиловића, Јонуза Шкријеља, Адема Хасића, Шефкије Рашљанина, Сафета Зилкића, Рифата Дупљака, Неџиба Хоџића, Хајриза Фејзовића, Зекрије Хајровића, Асима Шаћировића, Мерсата Плојовића, Мурата Мушића, Зухдије Хоџића, Јакуба Хоџића, Мирсада Хоџића и Шемсудина Кучевића и по службеној дужности, УКИДА СЕ пресуда Окружног суда у Новом Пазару К.63/93 од 12.10.1994. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Новом Пазару К.63/93 од 12.10.1994. године, оптужени Хајриз Колашинац, Фадил Угљанин, Хајро Аљковић, Цемаил Етемовић, Шефхет Грачанин, Мустафа Алић, Ходо Јакуповић, Ибрахим Факовић, Алија Халиловић, Јонуз Шкријељ, Адем Хасић, Шефкија Рашљанин, Сафет Зилкић, Рифат Дупљак, Неџиб Хоџић, Хајриз Фејзовић, Зекрија Хајровић, Асим Шаћировић, Мерсат Плојовић, Мурат Мушић, Зуфдија Хоџић, Јакуб Хоџић, Мирсад Хоџић и Шемсудин Кучевић, оптужени су кривим за припремање кривичног дела угрожаваље територијалне целине из члана 116. став 1. Кривичног закона Савезне Републике Југославије, у вези са чланом 138. Кривичног закона Савезне Републике Југославије, учињеног у саизвршилаштву, а оптужени Мирсад Хоџић и за кривично дело ометање овлашћеног службеног лица у обављању послова безбедности или одржавања јавног реда и мира из члана 23. став 2. Закона о јавном реду и миру и осуђени, и то: Хајриз Колашинац на казну затвора у трајању од шест година, Фадил Угљанин, Хајро Аљковић, Цемаил Етемовић, Шефхет Грачанин и Неџиб Хоџић, на казну затвора у трајању од по пет година, Ходо Јакуповић, Ибрахим Факовић, Алија Халиловић, Јонуз Шкријељ, Шефкија Рашљанин, Рифат Дупљак и Јакуб Хоџић, на казну затвора у трајању од по четири године, Мустафа Алић, Адем Хасић и Сафет Зилкић, на казну затвора у трајању од по три године, Мирсат Хоџић, коме су претходно утврђене појединачне казне затвора за кривично дело из члана 116. став 1. у вези члана 138. Кривичног закона Савезне Републике Југославије у трајању од две године, а за кривично дело из члана 23. став 2. Закона о јавном реду и миру казна затвора у трајању од једне године, на јединствену казну затвора у трајању од две године и шест месеци, Хајриз Фејзовић и Зекрија Хајровић, на казну затвора у трајању од по две године, Зуфдија Хоџић, на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци, Асим Шаћировић, Мерсат Плојовић, Мурат Мушић и Шемсудин Кучевић, на казну затвора у трајању од по једне године. Оптуженима се у изречене казне затвора урачунава и време проведено у притвору, и то: Хајризу Колашинуцу и Хајру Аљковићу, од 1.06.1993. године до правноснажности пресуде, Фадилу Угљанину од 22.05.1993. године до правноснажности пресуде, Цемаилу Етемовићу од 20.05.1993. године до правноснажности пресуде, Шефхету Грачанину од 17.06.1993. године до правноснажности пресуде, Мустафи Алићу од 8.06.1993. године до 12.10.1994. године, Ходу Јакуповићу, Ибрахиму Факовићу, Јонузу Шкријељу, Шефкији Рашљанину и Сафету Зилкићу од 22.05.1993. године до 12.10.1994. године, Алији Халиловићу од 1.06.1993. године до 12.10.1994. године, Адему Хасићу од 22.05.1993. године до 13.04.1994. године, Рифату Дупљаку од 14.06.1993. године до 12.10.1994. године, Неџибу Хоџићу од 8.06.1993. године до правноснажности пресуде, Хајризу Фејзовићу и Асиму Шаћировићу од 22.05.1993. године до 13.04.1994. године, Зекрију Хајровићу од 2.06.1993. године до 13.04.1994. године, Мерсату Плојовићу од 23.05.1993. године до 23.08.1993. године, Мурату Мушићу од 25.05.1993. године до 25.08.1993. године, Зуфдију Хоџићу од 9.06.1993. године до 9.07.1993. године,

Јакубу Хоџићу и Мирсаду Хоџићу од 29.06.1993. године до 12.10.1994. године и Шемсудину Кучевићу од 22.09.1993. године до 13.04.1994. године.

Истом пресудом оптужени су обавезани да плате суду на име наушала износ од по 500 динара, а према оптуженима је изречена мера безбедности одузимања предмета из члана 69. Кривичног закона Савезне Републике Југославије, тако што им се одузимају, и то: Хајризу Колашину један пиштољ марке "Макаров", сер.бр.ВД 301458, Фадилу Угљанину један пиштољ марке "Застава" бр.49291, кал.7,62 мм са једним оквиром 35 комада меткова ка.7,62 мм, Хајру Аљковићу једна пушка М-24/47 бр.112503, Шефхету Грачанину једна аутоматска пушка бр.96494 са два оквира за исту и 30 метака 7,62 мм, Ходу Јакуповићу једна аутоматска пушка М-70А бр.60372 са два оквира за аутоматску пушку, 39 метака М-76, један пиштољ "ЦЗ" бр.000783 са два оквира ЧЗ, 53 метка кал. 7,65 мм, Ибрахиму Факовићу пиштољ "ТТ" кал. 7,62 мм, бр.Ц 99958 са два оквира, 104 пиштољска метка кал.7,62 мм, пет пиштољских метака, кал. 9 мм, два пушчана метка кал.7,9 мм, 41 пушчана метка кал. 7,62 мм, аутоматска пушка бр.44587 М-70 са два оквира, Алији Халиловићу једна аутоматска пушка ЗЦЗ М-70 АБ број 2 бр.221551 са два оквира, 30 метака кал. 7,62 мм, Јонузу Шкријељу једна аутоматска пушка М-70 А бр.447983 са два оквира и 60 пушчаних метака кал.7,62 мм, Адему Хасићу једна аутоматска пушка М-70 А бр.493326 са два оквира, 110 метака за аутоматску пушку, 230 ампула аналгина, 90 ампула дијазепана, 90 ампула, 90 фурседина, 13 бочица кемицетина, 350 паковања по шест таблета аспирина, 40 бочица инјекција "Стрептомицина", две кутије абвантила, један нож "скакавац" и један двоглед "зенит 8 x 30", Шефкији Рашљанину пиштољ марке "Застава" М-57 кал. 7,62 мм са два оквира, 71 метак кал.7,62 мм, пиштољ марке "Перфекта" кал. 8 мм, са једним оквиром, 79 маневарских метака кал.7,62 мм, један школски метак истог калибра и један бојев метак кал.22 мм, са два оквира, 90 пушчаних метака кал.7,62 мм, Сафету Зилкићу две аутоматске пушке М-70 АБ 2 бр.88742 и 561422, пет оквира за аутоматску пушку, 180 метака за аутоматску пушку кал. 7,62 мм, Неџибу Хоџићу један пиштољ марке "Застава" ЦЗ-99 кал.9 мм, бр.22970 са једним оквиром и 15 метака кал. 9 мм и један двоглед марке "тенто" бр.Х-9037985, две радиостанице "Моторола" бр.112114 и 112423, један паицир прслук са етикетом "Поинт бланк" и једна жичана антена за радио станице (комбиноване), Хајризу Фејзовићу две аутоматске пушке, једну снајперску пушку, две бомбе "кашикар", 274 метка кал. 7,62 мм, и 255 метака са тешким зрном кал.7,9 мм, Асиму Шаћировићу једна аутоматска пушка бр.492429 Н-70 АБ бр.2 са два оквира за аутоматску пушку и 40 метака, Мурату Мушићу једна аутоматска пушка М-70 АБ бр.2, бр.85990 са два оквира за исту, 75 метака за аутоматску пушку кал.7,62 мм, Мерсату Плојовићу једна аутоматска пушка бр.58365 са два оквира за исту и 30 метака калибра 7,62 мм, Зуфдији Хоџићу две аутоматске пушке Н-70 АБ бр.2, бр.849889, 538639, 316901, један аутомат МГВ-186 са деловима и 320 метака, један ловачки карабин кал. 8x57 мм, бр.81929 са оптичким ишаном 4x32 јапанске производње, једна малокалибарска пушка бр.1216 са снајпером 4x32

јапанске производње, један револвер марке 357 бр.26319, један двоглед БПЦ 58x30, један пиштољ "ГТ", 80 комада метака кал.357 мм, 22 оквира са муницијом кал.7,62 мм за аутоматске пушке у количини од 660 комада метака (број 5 РАП-ова) 15 комада метака кал.7,9 мм, 320 метака кал.5,6 мм, Јакубу Хоџићу једна бомба "кашикара" М-75 бр.9003, 80 метака 7x57 Р и Мирсаду Хоџићу, снајперска пушка Н-76 кал.7,9 мм, са три оквира, "снајпер за зрак" бр.8434019, аутомат "шмајсер" кал.9 мм бр.840, са шест оквира и 30 метака ка.7,9 мм, 18 метака пушчаних ка.7,62 мм, 156 пиштољских метака кал. 9 мм, 678 малокалибарских метака и спорогорући штанин 1 м.

Против наведене пресуде жалбе су изјавили:

- Окружни јавни тужилац у Новом Пазару, због повреде кривичног закона и одлуке о казни, са предлогом да се првостепена пресуда преиначи тако да се оптужени огласе кривим и за кривично дело из члана 33. Закона о оружју и муницији Републике Србије и да им се изрекне јединствена казна за оба кривична дела или да се оптуженима за кривично дело за које су оглашени кривим изрекне иста врста казне али у дужем временском трајању,

- бранилац оптужених Хајриза Колашинца, Џемаила Етемовића, Мустафе Алића, Алије Халиловића, Ибрахима Фаховића, Рифата Дупљака, Неџиба Хоџића и Шефкије Рашљанина, адв. Рајко Даниловић, из Београда, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, са предлогом да се првостепена пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да се пресуда преиначи у смислу навода изложених у жалби и донесе ослобађајућа пресуда, такође, да се отвори главни претрес пред Врховним судом Србије и да се укине притвор према оптуженима Хајризу Колашинцу, Џемаилу Етемовићу и Неџибу Хоџићу, као и са захтевом да оптужени и бранилац буду обавештени о седници већа другостепеног суда,

- бранилац оптуженог Фадила Угљанина, због битних повреда одредаба ЗКП-а, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона, одлуке о мери одузимања предмета и одлуке о казни, са предлогом да се првостепена пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлуку или да се пресуда преиначи и оптужени ослободи од оптужбе или да се овом оптужениом, због постојања особито олакшавајућих околности, изрекне што блажа врста и висина кривичне санкције, као и захтевом да оптужени и његов бранилац буду обавештени о седници већа другостепеног суда, уз налог за довођење оптуженог ради присуствовања седници већа,

- браниоци оптужених Хајриза Колашинца, Хајра Аљковића, Џемаила Етемовића, Шефхета Грачапина, Мустафе Алића, Хода Јакуповића,

Ибрахима Факовића, Алије Халиловића, Јонуза Шкријеља, Адема Хасића, Шефкије Рашанина, Сафета Зилкића, Рифата Дупљака, Неџиба Хоџића, Хајриза Фејзовића, Зекрије Хајровића, Асима Шаћировића, Мерсата Плојовића, Мурата Мушића, Зуфдије Хоџића, Јакуба Хоџића, Мирсада Хоџића и Шемсудина Кучевића, адв. Фарук Кореница из Косовске Митровице и адв. Азем Власи из Приштине, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о казни, са предлогом да се првостепена пресуда укине из разлога наведених под тачком 1 и 2, жалбе и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да се пресуда преиначи тако да се сви оптужени ослободе од оптужбе или тако да се свим оптуженима изрекну далеко блаже казне, као и са захтевом да сви оптужени и њихови браниоци буду обавештени о седници већа другостепеног суда,

- бранилац оптужених Адема Хасића и Хајриза Фејзовића, адв. ир Предраг Марковић из Краљева, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казнама и мери безбедности, са предлогом да се првостепена пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да се иста преиначи у смислу навода изнетих у жалби, као и са захтевом да бранилац буде обавештен о седници већа другостепеног суда,

- бранилац оптуженог Хајра Аљковића, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији са предлогом да се првостепена пресуда укине и предмет врати на поновно суђење или да се иста преиначи и оптужени ослободи од одговорности за кривично дело у питању или да му се изрекне блажа казна,

- бранилац оптуженог Зуфдије Хоџића, адв. Есад Дуљевић, из Новог Пазара, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да се првостепена пресуда укине и предмет врати на поновно суђење или да се пресуда преиначи у смислу навода жалбе, као и са захтевом да бранилац оптуженог буде обавештен о седници већа другостепеног суда,

- оптужени Алија Халиловић, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о казни, са предлогом да се првостепена пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да се донесе ослобађајућа пресуда, као и захтевом да оптужени и његови браниоци буду обавештени о седници већа другостепеног суда,

- бранилац оптужених Адема Хасића и Хајриза Фејзовића, адв. Зећир Брежанин, из Новог Пазара, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде

кривичног закона и одлуке о кривичним санкцијама, са предлогом да се првостепена пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновни претрес и одлуку, као и захтевом да оптужени и њихов бранилац буду обавештени о седници већа другостепеног суда,

- бранилац оптуженог Алије Халиловића адв. Рамиз Црнишанин из Новог Пазара, због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде кривичног закона, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији и трошковима поступка, са предлогом да се првостепена пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или да се пресуда преиначи тако да се оптужени ослободи одговорности за кривично дело у питању или да се оптуженом изрекне блажа казна и исти ослободи од плаћања трошкова кривичног поступка, бранилац оптуженог Зекрије Хајровића адв. Исмет Калић, из Новог Пазара, како се у жалби наводи, по свим основима због којих се пресуда може побијати, са предлогом да се првостепена пресуда укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлуку или да се пресуда преиначи тако да се оптужени ослободи од оптужбе јер нема доказа да је извршио кривично дело за које је оптужен или да се преиначи у погледу одлуке о казни тако што би се оптуженом изрекла блажа временска казна, као и захтевом да бранилац буде обавештен о седници већа другостепеног суда.

На све, напред наведене, жалбе бранилаца свих оптужених и оптуженог Алије Халиловића, Окружни јавни тужилац у Новом Пазару дао је одговор у којем предлаже да се све наведене жалбе одбију као неосноване.

У одговору на жалбу Окружног јавног тужиоца у Новом Пазару, браниоци свих оптужених (осим опт. Фадила Угљанина), адв. Фарук Кореница и адв. Азем Власи, предлажу да се иста одбије као неоснована, а да се уваже жалбе бранилаца оптужених.

Републички јавни тужилац Србије у поднеску Ктж.бр.520/95 од 15.05.1995. године, предлаже да се одбију као неосноване жалбе бранилаца оптужених и оптуженог Алије Халиловића, да се у односу на правну оцену дела уважи жалба Окружног јавног тужиоца у Новом Пазару и првостепена пресуда преиначи тако да се утврди да се у делатности сваког од оптужених, описане у изреци пресуде, и то оптужених: Хајриза Колашинца, Фадила Угљанина, Хајра Аљковића, Ђемаила Егемовића, Шефћета Грачанина, Мустафе Алића, Хода Јакуповића, Ибрахима Факовића, Адема Хасића, Шефкфије Рашљанина, Сафета Зилкића, Рифата Дупљака, Неџиба Хоџића, Хариза Фејзовића, Зекрије Хајровића, Зуфдије Хоџића и Мирсада Хоџића, стичу обележја кривичног дела неовлашћеног набављања, држања, ношења, размене или продаје ватреног оружја, муниције или експлозивних материја из члана 33. став .3 у вези става .2 и 1. Закона о оружју и муницији, а у делатности оптужених Алије Халиловића, Јонуза Шкријеља, Асима Шаћировића, Мерсата Плојовића, Мурата Мушића и Јакуба Хоџића, стичу

обележја истог кривичног дела из члана 33. став 3. Закона о оружју и муницији и да им се утврде казне за то дело, те узимајући за утврђене већ изречене казне, изречене јединствена казна, применом одредаба о стицају, као и да се, уколико се уважи предње, изречну казне у дужем временском трајању, свим појединачно наведеним оптуженима.

После седнице већа, која је одржана у смислу члана 371. Закона о кривичном поступку, у одсуству обавештених оптужених Хајриза Колашинаца, Фадила Угљанина, Хајра Аљковића, Цемаила Етемовића, Шефхета Грачанина и Ходић Недиба, који се налазе у притвору, за које је оцењено пенелисходним обезбеђење и њиховог присуства, те оптужених Мустафе Алића, Ходе Јакуповића, Алије Халиловића, Јонуза Шкријеља, Адема Хасића, Шефкије Рашљанина, Рифата Дупљака, Хариза Фејзовића, Асима Шаћировића, Мерсата Плојовића, Мурата Мушића, Јакуба Хоџића, Мирсада Хоџића и Ибрахима Факовића, који је умро, по обавештењу присутног браниоца, као и бранилаца оптужених Адема Хасића и Хајриза Фејзовића, адв. Зеџира Брежанина и оптуженог Хајровић Зекрије, адв. Исмета Калића, а у присуству заменика Републичког јавног тужиоца Србије Станише Радака, оптужених Сафета Зилкића, Зекрије Хајровића, Зуфдије Хоџића и Шемсудина Кучевића и бранилаца оптужених адв. Рајка Даниловића, адв. Мехмеда Хџа, адв. Фарука Коренице, адв. Азема Власија, адв. Предрага Марковића, адв. Рамиза Црнишанина и адв. Есада Дуљевића, који су дали своја допунска објашњења за жалбене наводе и предлоге, а заменик Републичког јавног тужиоца остао при писменом изјашњењу из наведеног поднеска, Врховни суд је размотрио списе предмета, заједно са побијаном пресудом, па је након оцене жалбених навода и изјашења датих на седници већа, нашао:

Изрека ожалбене пресуде је сама себи противуречна, као и њеним разлозима, у неким деловима изрека је и неразумљива, а о неким одлучним чињеницама постоји знатна противуречност између онога што се наводи у разлозима пресуде о садржини записника о исказима оптужених датим у поступку и самих тих записника, чиме је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 364. став 1. тачка II. Закона о кривичном поступку, на што овај суд, у смислу члана 376. Закона о кривичном поступку, пази по службеној дужности, због којих недостатака је, у смислу члана 385. Закона о кривичном поступку укидање пресуде обавезно.

Наиме, у првом ставу изреке (датом у виду преамбуле) поред назнаке заједничког циља да се употребом силе од назначене територије СРЈ створи самостална држава "Санџак" и назнаке да су сви оптужени припремали извршење кривичног дела угрожавање територијалне целине из члана 116. став 1. Кривичног закона Југославије такође је свим оптуженим стављено на терет да су сви сачињавали ратне и друге планове, формирали војне и полицијске формације и јединице са главним штабовима за Санџак, главним градским штабовима и штабовима у месним заједницама, те илегално

набавили веће количине оружја, муниције и експлозивних материја, санитарског материјала, организовали упућивање и обуку већег броја лица у Турској армији, организовали и вршили обуку диверзантских и терористичких група и територијалних јединица ради напада на војне објекте, вршења диверзија и друго, мада, из даљег дела изреке којим се конкретизују радње сваког од оптужених понаособ па ни из образложења пресуде не произилази да су сви оптужени извршили све оне радње наведене у првом ставу изреке пресуде за које су иначе сви оглашени кривим, па је самим тим оваква изрека сама себи противуречна као и њеним разлозима.

С тим у вези изрека пресуде је неразумљива када је реч и о
одређивању појединачних радњи извршења. Примера ради, за оптуженог
Хајровић Зекрију се наводи да је у својству пословође Каменолома Градац
дао одговарајућа обавештења и упутство на који начин се може "украсти"
експлозив али из датог описа радњи и својства овог оптуженог не може се
закључити да је он био припадник било које формације назначених у првим
ставовима изреке нити пак из таквог описа произилази умишљај овог
оптуженог у оном смислу како је представљен у првом ставу изреке пресуде.
 То се односи и на оптуженог Шаћировић Асима који је код своје куће држао једну аутоматску пушку и 40 метака, Пљојовић Мерсата који је примио једну аутоматску пушку и 30 метака, Мушић Мурата који је држао једну аутоматску пушку и 70 метака, у чему се према изреци исцрпљује опис радњи извршења ових оптужених.

Исто тако, неразумљива је изрека пресуде у делу када се одређују радње извршења оптужених Угљанин Фадила, Етемовић Цемаила, Алић Мустафе, Грачанин Шефћета и Фејзовић Хајриза, и већ и поменутог оптуженог Хајровић Зекрије а у вези "крађе" експлозива из Каменолома Градац где суд изричито назначује да је извршена "крађа" експлозива што је супротно првом ставу изреке да се ради о илегалном набављању експлозивних материја мада суд, извршење тог кривичног дела на штету Каменолома Градац у било ком његовом облику (члан 165 и 166. КЗ РС), није утврђивао па је чак одбио и предлог бранилаца за извођење доказа саслушањем одговарајућих лица у том правцу, због чега се у том делу ни чињенична закључивања за сада не могу прихватити, а истовремено у односу на тај део изреке разлози пресуде су у знатној противуречности са изведеним доказима.

Осим тога, образложење пресуде у погледу битних чињеница је у знатној мери противуречно са садржином записника о испитивању оптужених у истрази јер првостелени суд на страни 124, задњи став пресуде оцењује неприхватљивим измењене "одбране" свих оптужених на главном претресу, а "одбране" свих оптужених у истрази оцењује "апсолутно тачне и веродостојне" утврђујући, пре свега из тих апсолутно тачних и веродостојних одбрана оптужених из истраге, чињенично стање описано у изреци пресуде. Међутим, одбрана сваког оптуженог понаособ, према управо тим

записницима о испитивању у истрази поред објашњења радње за себе или коју је други оптужени предузео, (а што би сваког од њих био исказ) управо се састоји у истицању да циљ није био онај који им се изреком пресуде приписује, већ заштита себе, породице и своје имовине, па с обзиром на то није јасно, на основу које "одбране" оптужених, првостепени суд утврђује чињенично стање и коју то одбрану оптужених из истраге првостепени суд узима као апсолутно тачну, а на шта се основано жалбама свих бранилаца оптужених указује.

Сем изнетог, првостепени суд на страни 30, став 6. образложења пресуде утврђује да је циљ делања оптужених био прво стварање потпуне политичке и територијалне аутономије, а на страни 99 предпоследњи став образложења пресуде закључује да је крајњи циљ стварање самосталне и суверене државе Санџак, па је очигледно да постоји знатна противуречност у разлозима пресуде у погледу утврђења крајњег циља који руководи оптужене у предузимању радњи за које су оглашени кривим, као битне и квалификаторне чињенице за постојање кривичног дела у питању.

Ово поготову, што првостепени суд према образложењу пресуде тај крајњи циљ утврђује на основу садржине "меморандума", "декларације", "статута" и "устава" а при том уопште не даје образложење о томе да ли су и ко од оптужених били упознати са садржином и одредбама тих докумената, на који начин, да ли су учествовали у доношењу тих докумената и коначно, да ли су прихватили и ко од њих ту садржину као циљно опредеље за активности које је свако од њих предузео а о чему не постоји њихово изјашњење у исказима датим у истрази. У вези с тим у списима предмета чак нема ни података нити пресуда садржи образложење о томе код којих оптужених су пронађена та документа, осим за "устав" који је пронађен, према подацима у списима у просторијама СДА које су закупљене од Елфић Исмета.

У вези истих околности, по оцени Врховног суда, првостепени суд је учинио битну повреду одредаба из члана 364. став 1. тачка 8. ЗКП, јер је супротно одредби члана 333. ЗКП на главном претресу извео доказе увидом (а практично читањем) у списе Вишег суда у Бијелом Пољу К.25/94 и употребио као доказе поред осталог и исказе оптужених лица датих у том поступку, заснивајући своју пресуду и на тако изведеним доказима, што се види из образложења побијане пресуде, а на којим доказима у смислу напред назначених одредаба, пресуда се не може заснивати, ово посебно што ни у доказном решењу којим је одређено извођење тог доказа, нити у пресуди нема образложења о томе, због чега се уместо непосредног саслушања на главном претресу тамо означених оптужених лица (уколико је то било нужно), изводи доказ читањем односно врши увид у те исказе дате у поступку пред другим судом.

У вези са предњим, Врховни суд оцењује да се за сада не може прихватити као разумљиво ни образложење првостепеног суда на страни 125. став 3. пресуде када оцењује валидност одбрана оптужених датих у истрази и законитост поступања истражних судија који су у својству сведока саслушани на главном претресу као и записничари који су водили записнике о испитивању оптужених у истрази јер нема сумње да је истражни судија овлашћен да поједине истражне радње проведе и ван седишта суда уколико то оправдани разлози налажу, али по оцени Врховног суда није био овлашћен нити је за то имао оправдане разлоге да као записничаре ангажује службенике МУП-а, чији орган је према стању у списима води предкривични поступак, независно од њиховог звања у том органу, па се умесно жалбама бранилаца доводе у сумњу ваљаност исказа оптужених садржаним у тим записницима где и првостепен суд, у образложењу пресуде, констатује да је тим испитивањима поред осталих био "присутан" истражни судија, а на исти такав карактеристичан начин то објашњава и сведок иначе службеник МУПа - државне безбедности, Ивановић Мирко када је саслушан на главном претресу, а иначе био записничар, приликом испитивања окривљеног Хаџић Јакуба на дан 9.08.1993. године, а из списка предмета се види да су као записничари били радници СУП-а и то Вукићевић Светлана, Трикош Ковиљка, Жарчанин Славица и Младеновић Мирјана. При том је видљиво да записници о испитивању Етемовић Цемаила од 9.06.1993. године и Плојовић Мерсата од 26.05.1993. године нису потписани односно оверени од стране истражног судије у смислу члана 82. став 8. ЗКП а првостепени суд у знатној мери исказ Етемовића са тог записника узима као основ за своја чињенична закључивања.

У непосредној вези са предњим је околност да се првостепени суд уопште није бавио оценом основаности примедба бранилаца оптужених, јер у пресуди о томе нема разлога, а које примедбе се понављају и њиховим жалбама, да браниоци чија пуномоћја су већ била достављена суду, уопште нису обавештавани о дану и месту испитивања оптужених у смислу члана 168. ЗКП, а да то није чињено потврђује и сам истражни судија Јовићевић Миломир саслушан као сведок на главном претресу.

По оцени Врховног суда за сада су неприхватљиви и разлози првостепене пресуде, изнети у побјаној пресуди, у ком делу се основано жалбом јавног тужиоца иста пресуда побја, у погледу става суда да у конкретном случају не може стајати стицај кривичног дела за које су оптужени оглашени кривим са кривичним делом из члана 33. Закона о оружју и муницији Републике Србије. Ово због тога, што из образложења пресуде, кратко речено, произилази да се суд за заузимање таквог става пре свега руководио мотивом, поистовећујући га са умишљајем оптужених те да набављање односно држање оружја, муниције и експлозивних материја вредставља главну радњу, поред осталих, у припремању извршења кривичног дела за које су оглашени кривим, па да стога не може стајати стицај између

тог кривичног дела за која су оглашени кривим и дела из члана 33. Закона о оружју и муницији. Међутим, у смислу члана 18. став 3. КЗ СРЈ, припремање извршења кривичног дела, па и овог дела о коме је реч, поред набављања и оспособљавања средстава за извршење, може се састојати и у отклањању препрека за извршење кривичног дела договарању, планирању или у организовању са другим извршиоцима кривичног дела као и другим радњама којима се стварају услови за непосредно извршење кривичног дела, а које не представљају радњу извршења. Што значи, да у конкретном случају набављање а потом и држање предметног оружја без обзира на мотиве оних који су набављање извршили као и оптужених који су вршили расподелу набављеног оружја, муниције и експлозивних материја односно оптужених који су то држали не представља једини начин припремања за извршење кривичног дела, па самим тим, то и не искључује постојање стицаја припремања извршења кривичног дела из члана 116. став 1. у вези члана 18. став 3. а кажњиво по члану 138. КЗ СРЈ, са кривичним делом из члана 33. Закона о оружју и муницији Републике Србије, у неком од облика тог кривичног дела, зависно од врсте и количине оружја, муниције и експлозивних материја, наравно уколико су испуњена остала обележја тих кривичних дела.

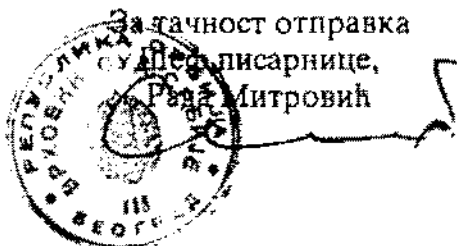
Имајући у виду све напред изнето, првостепену пресуду је ваљало укинути, с тим да првостепени суд у поновном поступку отклони недостатке на које је указано, извођењем потребних доказа утврди одлучне чињенице за правилно пресуђење при чему ће узети у обзир и наводе у жалби јавног тужиоца, оптуженог Халиловић Алије као и бранилаца оптужених и након тог донети правилну и закониту одлуку. У односу на оптуженог Хоџић Мирсада за кривично дело из члана 23. став 2. Закона о јавном реду и миру Републике Србије пресуда је такође укинута ради јединственог суђења а што је у корист тог оптуженог обзиром на везаност радње извршења тог и кривичног дела из члана 116. став 1. у вези члана 18. став 3. а кажњив по члану 138. КЗЈ.

Из изнетих разлога Врховни суд Србије је одлучио као у изреци решења а на основу члана 385. ЗКП.

Записничар,
Наташа Бањац, с.р.

Председник већа
судија,
Мр Љубинко Сретеновић, с.р.

љм

SPISAK OPTUŽENIH (OSUĐENIH) U ČEKA

NOVOPAZARSKOM PROCESU od 22.05.1993.

BR.	IME I PREZIME	OSUĐENJA ODLEŽAJA O				KADA SU OSUĐENI		
		Godina	God.	Mes.	dan	puta	pl. su	dan
1.	HAJRIZ KOLAŠINAC	6.	2.	9.	25.	-	1.	-
2.	FADIL UGHJANIN	5.	2.	10.	4.	-	1.	-
3.	HAIRO AJKOVČIĆ	5.	2.	9.	25.	1.	-	-
4.	ĐEMAL ETEMović	5.	2.	10.	6.	-	-	-
5.	ŠEFKET GRACANIN	5.	2.	9.	9.	1.	-	-
6.	MUSTAFA ALIĆ	3.	1.	4.	4.	-	-	-
7.	HODO JAKIĆ	4.	1.	4.	20.	1.	1.	-
8.	IBRAHIM FARUČIĆ	4.	1.	4.	20.	1.	1.	-
9.	ALIJA HABILOVIĆ	4.	1.	4.	11.	1.	-	-
10.	JOHIZ ŠKREBILOVIĆ	4.	1.	4.	20.	1.	-	-
11.	ADEN HASIĆ	3.	-	10.	21.	1.	-	-
12.	ŠEFKETA RAŠKOTANIN	4.	1.	4.	20.	-	2.	-
13.	SAFET ŽILJKIĆ	3.	1.	4.	20.	2.	-	-
14.	REFAT ĐUPČIĆ	4.	1.	3.	28.	1.	-	-
15.	VEDŽIB HODŽIĆ	5.	2.	9.	18.	-	1.	-
16.	HAJRIZ FEJZović	2.	-	10.	21.	3.	-	2.
17.	ZEKREJA HAJROVIĆ	2.	-	10.	11.	-	-	-
18.	ASIM ŠAČIROVIĆ	1.	-	10.	21.	1.	-	-
19.	MERSAT FLOJOVIĆ	1.	-	3.	-	1.	-	-
20.	MURAT MEŠIĆ	1.	-	3.	-	1.	-	-
21.	ZEHREJA HODŽIĆ	1,6	-	1.	-	2. puta 1. put 1. put	2.	-
22.	JAKUB HODŽIĆ	4.	1.	3.	13.	-	-	1.
23.	MERSAD HODŽIĆ	2,6	1.	3.	13.	2.	-	-
24.	ŠENKUDIN RUIČEVIĆ	1.	-	5.	21.	-	-	-
25.	HASIF HABILOVIĆ		-	3.	-	1.	-	-
UKUKUKUNO:		80.	35	9	16.	24	9.	3.